



T.C.
YARGITAY

9. Hukuk Dairesi

Esas No: 2023/131

Karar No: 2023/3908

Karar Tarihi: 14-03-2023

YARGITAY KARARI

YARGITAY KARARI
İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: ... Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi

EK KARAR TARİHİ: 21.11.2022

SAYISI: 2022/2020 E., 2022/2035 K.

DAVA TARİHİ: 18.12.2020

KARAR: İstinaf başvurusunun esastan reddi

İLK DERECE MAHKEMESİ: ... 8. ... Mahkemesi

SAYISI: 2020/510 E., 2022/48 K.

Taraflar arasındaki arabuluculuk anlaşma tutanağının iptali davasından dolayı yapılan yargılama sonunda İlk Derece Mahkemesince davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, Bölge Adliye Mahkemesince başvurunun esastan reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesince 21.11.2022 tarihli ek karar ile temyiz dilekçesinin miktardan reddine karar verilmiştir.

Ek karar davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi.

Dosya içeriğine göre Bölge Adliye Mahkemesince kararın kesin nitelikte olması nedeniyle temyiz dilekçesinin reddine karar verilmiş ise de dosya kapsamına göre arabuluculuk tutanağının iptaline yönelik dava alacak davası değil tespit davası olduğundan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 362 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen miktar itibarıyla kesinlik sınırına bakılmaksızın temyizinin olanaklı bulunduğu kabul edilmelidir. Bu durumda temyiz dilekçesinin miktardan reddine ilişkin ek kararın hatalı olduğu anlaşılmakla; 21.11.2022 tarihli ek kararın bozularak ortadan kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen asıl kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle, ek karar kaldırılmasına karar verildikten sonra; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildi.

Davalı vekilince temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılması istenilmiş ise de 6100 sayılı Kanun'un 369 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince duruşma isteğinin mahiyetten reddine ve incelemenin dosya üzerinden yapılmasına karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili alt işveren ... (Kuzzeyyeli İnşaat Şirketi) ile asıl işveren Atış Yapı Şirketine karşı 04.11.2019 tarihinde dava açtıklarını, zorunlu arabuluculuk aşamasında alt işveren vekilinin görüşmelere telekonferans yolu ile katıldığını, taraflar arasında ihtiyari arabuluculuk yapıldığını iddia ettiğini, iddia edilen ihtiyari arabuluculuk faaliyetine ilişkin evrakın ne tarafları ne de arabulucu ile paylaşılmadığını, alt işverenin ... 15. ... Mahkemesinin 2020/439 Esas sayılı dava dosyasına sundukları 10.12.2019 tarihli cevap dilekçesinde de var olduğu iddia edilen ihtiyari arabuluculuk tutanağının dava dosyasına sunulmadığını, 16 gün sonra UYAP üzerinden gönderdiği ikinci bir cevap dilekçesi ekinde ilgili ihtiyari arabuluculuk tutanağının suretlerini dava dosyasına sunduklarını, bu aşamada 27.03.2020 tarihli delil dilekçesi ile düzmece arabuluculuk tutanağına itiraz edildiğini, müvekkilinin arabuluculuk başvurusunun olmadığını, müvekkilinin arabulucu ile kesinlikle ne yüz yüze, ne telefon ile de herhangi bir iletişim vasıtası ile görüşmediğini, müvekkilinin ...'da ikâmet ettiğini, çalışma yerinin de ... olmasına rağmen arabuluculuk görüşmeleri için ... ilinin seçildiğini, ... sözleşmesinin fesih tarihinin 07.08.2019, düzmece arabuluculuk anlaşma tutanağı tarihinin ise bir gün sonrası olan 08.08.2019 tarihi olduğunu, sözde tutanakta kimlik tespiti yapıp yapılmadığına, tarafların ehil olup olmadığına dair bir ibarenin geçmediğini, müvekkilinin kati surette ilgili tutanakları görmediğini, okuyup inceleme fırsatı bulmadığını, davalı işyerinde bordro karşılığının bankadan, bakiyenin ise elden ödendiğini, elden ödemeler yapılmadan önce okuma inceleme fırsatı sunulmadan bir çok evrakın işçilere imzalatıldığını, ilgili tutanağın da muhtemelen bu şekilde imzalatıldığını, irade fesadı hâllerinden hile ve gabinin söz konusu olduğunu, sistematik ve planlı faaliyet ile ilgili tutanakların aldatma yolu ile müvekkiline imzalatıldığını belirterek 2019/93327 numaralı ihtiyari arabuluculuk tutanağının iptaline/geçersizliğine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; taraflar arasında ihtiyari arabuluculuk yapıldığını, arabuluculuk faaliyetlerinin kanun ve yönetmeliğe uygun olarak yapıldığını, arabulucunun davacı ve davalı tarafından birlikte belirlendiğini, seçildiğini, arabulucunun tüm tarafları davet ettiğini, davetin nasıl yapılacağına arabulucunun takdirine bırakıldığını, arabulucu tarafından tüm tarafların süreç hakkında bilgilendirildiğini, tarafların arabuluculuk sürecinin hüküm ve sonuçlarını anladıklarını beyan ettiklerini, arabuluculuk sürecinin telekonferans yöntemiyle gerçekleştiğini, zamanaşımı def'inde bulunduklarını, davacı ile müvekkili arasında kanuna uygun şekilde ihtiyari arabuluculuk yapıldığını, serbest ve ortak iradeleri ile anlaşmaya varıldığını, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmış olduğunu, anlaşılan hususlar hakkında dava açma imkânının bulunmadığını, davacının kötüniyetle hareket ettiğini, özgür iradesi ile imzalamış olduğu arabuluculuk tutanaklarına riayet etmediğini, müvekkili Şirketi zan altında bıraktığını savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; yapılan yargılama sonucunda toplanan delillere göre tarafların arabuluculuk görüşmesine davet edildiğine ilişkin herhangi bir belge sunulmamış olması, arabuluculuk tutanağının ibra niteliğinde olması, davacı asılın içeriğini bilmeden birtakım evrak imzaladığı yönündeki beyanı, ...'da ikâmet eden ve çalışan davacının ...'dan ne şekilde seçildiği, belirlendiği dosya kapsamından anlaşılamayan arabulucu ile ... sözleşmesinin feshinin hemen ertesi günü telekonferans yöntemiyle ihtiyari arabuluculuk görüşmesi yaptığı iddiasının arabulucunun bağımsız ve tarafsız bir arabulucu olup olmadığı yönünde şüphe doğurduğu dikkate alındığında; arabulucu tarafından davacı taraf usulüne uygun görüşmelere davet edilmeden ve yüz yüze iletişim sağlanmadan, arabuluculuğun hukuki sonuçları konusunda davacı tarafa bilgilendirme yapılmadan arabuluculuk son tutanağının birtakım belgelerle birlikte içeriği bilinmeden davacı tarafa imzalatıldığı,

arabuluculuk sürecinin davacının hür iradesi ile gerçekleşmediği kanaatine varılarak arabulucu Avukat T.C. tarafından düzenlenen, tarafları davacı ve davalı olan ve ...'da düzenlendiği belirtilen 2019/93327 numaralı ihtiyari arabuluculuk belgesinin iptaline karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davalı vekili istinaf dilekçesinde; iptali istenen arabuluculuk tutanağının hukuki ve usuli şartları taşıdığını, tarafların arabulucu seçilmesi noktasında anlaşmaya vardığını, arabulucunun bağımsız ve tarafsız olduğunu, dinlenen tanıkların ve arabulucunun arabuluculuk sürecinin usulüne uygun yapıldığını belirttiğini, davacıya ödeme yapıldığını, söz konusu tutanağın ibraname niteliğinde olduğunu, arabuluculuk sürecinin usul ve kanuna uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini, davacının kötüniyetli olduğunu belirterek İlk Derece Mahkemesince verilen kararın kaldırılarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; dosya kapsamına göre tarafların arabuluculuk görüşmesine usulüne uygun davet edildiği hususunun belirsiz olduğu, davacı asılın içeriğini bilmeden birtakım evrak imzaladığı yönündeki beyanı, ...'da ikâmet eden ve çalışan davacının ...'dan ne şekilde seçildiği, belirlendiği dosya kapsamından anlaşılamayan arabulucu ile ... sözleşmesinin feshinin hemen ertesi günü telekonferans yöntemiyle ihtiyari arabuluculuk görüşmesi yaptığı anlaşılmakla arabulucunun bağımsız ve tarafsız bir arabulucu olup olmadığı yönünde kuvvetli şüphe oluşturduğu, davalı tanığı H.K'nın anlatımına göre arabuluculuk sürecinin işyerinde ve Şirket yetkilisinin kontrolünde yürütüldüğü dikkate alındığında arabuluculuk sürecinin işyerinde ve işveren baskısı altında yürütüldüğünden davacının özgür iradesinden bahsedilemeyeceği, davacının iradesi sakatlandığından dolayı işçilik alacaklarının tahsili amacıyla 04.11.2019 tarihinde dava açtığı dikkate alındığında Mahkemece ihtiyari arabuluculuk tutanağının iptaline karar verilmesi dosya içeriğine uygun bulunduğundan İlk Derece Mahkemesinin olay ve hukuki değerlendirilmesinde usul ve esas yönünden kanuna aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde; istinaf başvuru nedenlerini tekrar ederek Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, arabuluculuk sürecinin kanuna uygun şekilde yürütülüp yürütülmediğine ve buna göre

dava konusu ihtiyari arabuluculuk tutanağının iptalinin gerekip gerekmediğine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

1. 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun (6325 sayılı Kanun) \"Amaç ve kapsam\" kenar başlıklı 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının ilgili bölümü şöyledir:

\"Bu Kanun, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri ... veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde uygulanır ...\"

2. 6325 sayılı Kanun'un \"Tanımlar\" kenar başlıklı 2 nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

\"...

(b) Arabuluculuk: Sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların ... üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde ... önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyarî olarak yürütülen uyuşmazlık ... yöntemini,

...

ifade eder\"

3. 6325 sayılı Kanun'un \"İrâdi olma ve eşitlik\" kenar başlıklı 3 üncü maddesi şöyledir:

\"(1) Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler. (Ek cümle:6/12/2018-7155/22 md.) Şu kadar ki dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin 18/A maddesi hükmü saklıdır.

(2) Taraflar, gerek arabulucuya başvururken gerekse tüm süreç boyunca eşit haklara sahiptirler.\"

4. 6325 sayılı Kanun'un 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre arabulucu görevini özenle, tarafsız bir biçimde ve şahsen yerine getirir.

5. 6325 sayılı Kanun'un 11 inci maddesinin birinci fıkrasında arabulucunun, arabuluculuk faaliyetinin başında, tarafları arabuluculuğun esasları, süreci ve sonuçları hakkında gerektiği gibi aydınlatmakla yükümlü olduğu düzenlenmiştir.

6. 6325 sayılı Kanun'un \"Arabulucuya başvuru\" kenar başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

\"Taraflar dava açılmadan önce veya davanın görülmesi sırasında arabulucuya başvurma konusunda anlaşabilirler. Mahkeme de tarafları arabulucuya başvurmak konusunda aydınlatıp, teşvik edebilir.\"

7. 6100 sayılı Kanun'un 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri.

3. Değerlendirme

1. Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2. Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava

şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davalı vekili tarafından temyiz dilekçesinde ileri sürölen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görölmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Bölge Adliye Mahkemesince verilen 21.11.2022 tarihli ek kararın BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edene yükletilmesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

14.03.2023 tarihinde oy birliğıyle karar verildi.